

55 ÉV UTÁN

A szakszervezeti gyűlés a vége felé közeledett a Lenin Kohászati Művek vegyészeti osztályán. Az elnöki asztalnál Jacsó elvtárs, az osztály vezető mérnöke emelkedett szólásra:

— Kedves elvtársaim és munkatársaim! Most pedig a gyűlés végével az osztály egyik derek, becsületes munkában megőregedett dolgozójától kívánunk búcsút venni nyugdíjba menetele alkalmából. — Szavai ünnepélyesen csengtek és ez az ünnepélyesség szétáradt a hallgatóságban. Az öreg ott állt az első sorban, a ráfigyelő szemek kereszttüzében. Hosszú, vékony ember. Galambbús haja világított. Munkában megőregedett vállára előre hajlott, fejét lehajlotta. Őlelben nyugvó kezét nézte vizsgáldva, mintha azt akarná eldönteni, vajon ezek az összekulcsolt, bütykös kezek dolgozhatnak-e még az életben.

Az osztályvezető szavai tovább csengtek:

— Ötvenöt év múlt el azóta, hogy Szepest János bácsi a gyár kapuján először belépett. Ő is azok közül az emberek közül való, akiknek mindig a gyár adta és jelentette az életet. Már az apja is itt dolgozott. Olvasztár volt a martinban. Ő géplakatos lett. 1912-ben került a vegyészeti osztályhoz, mint próbabevevő. Mindig becsülettel, emberséggel dolgozott. Tudta kötelességét, hovatartozását. Soha egy percre sem lett hűtlen a munkaszerződéséhez, a szervezett dolgozóhoz. Tanítgatta a fiatalokat, példát mutatott az utána jövőknek. Hányan cserepedtünk fel az ő keze alatt! En is mint fiatal ember nála kezdtem. Ő tanított meg arra, mit ér a kétkézi munka, még akkor is, ha ezt nem egyetemi végzettséggel, de becsülettel, lelkiismerettel végezzük. Ötvenöt év, hány munkanap! Mennyi alkotó munka! Öröm és bánat. Egy egész történelem! Milyen napok és órák, együtt a gyárral és a gyárért! Az ő munkájának, bátor kiállásának és a hozzá hasonló egyszerű dolgozóknak az érdeme, hogy most már nyugodtabban és biztosabban építhetjük a munkás jövőnket. Fogadják érte köszönetünket. Éljen sokáig erőben, egészségben, békességben!

Fölcsattanó taps, hangos eljénzések, majd ányújtottak az osztály-szép ajándékát. Mosolyok és könnyek. Jani bácsi felállt. Beszédet szeretne ő is mondani, valami köszönetfelét, de csak annyit bír kimondani. — Mindig dolgoztam, igyekeztem... köszönöm ezt a szép... jó munkát továbbra is... igazán nagyon... még találkozunk... nem vagyok szónok... köszönöm, kedves gyerekek... köszönöm... Ott hajlongott az öreg meghatódva. Mindenki kezét akart szorítani vele.

Kérdések záporoznak felé:

— Emlékszik Jani bácsi, mekkora barackot nyomott a fejemre tanuló koromban, ha nem dörzsöltem el jól

a próbát? — furakodott közelébe az egyik csoportvezető.

— Nono — pillogott feléje hamiskán az öreg. — Csak nem attól kopaszodtál meg ennyire?

Általános derűség lett. Valaki elkiáltotta magát:

— Mi lesz a tubával, Jani bácsi?

Az öreg ráeresztette szemét a kíváncsikodóra. Kicsit rendreutasító volt a hangja.

— A tubám?... Az szimfonikus tuba... Továbbra is fújni fogom. Vagy már mint zenészt is nyugdíjazni akartok? Azt nem lehet. A zene a lelkem fele. Hetvenegy éves vagyok, de még trombitálni tudok. Akarok is! A vasyári szimfonikus zenekarban is ötvenöt éve szerepelek. Most jubiláltunk ott is. Szép ajándékot kaptam. Bartók-érmet, díszoklevelet. Bizony ám! Már nem tudnék a zenekar nélkül élni... A próbák, a szerepiések, azok a szép zene-darabok. Ha zenélünk, mindenről elfeledkezem, a küzdelmekről, a gondokról...

— Tán nincs jó dolga Jani bácsi? Hát nem boldog?

— De, hogyne, most az vagyok!...

De volt nehéz is, a múlt rendszerben. Tizenkétórás munkát fillérekért. Nehéz volt az élet. De mindig ott volt a zene, az megvigasztalt. Hogyis mondjam csak? A zene nekem jóbarátom...

Mint egy belső gondolatsort folytatta:

— Azért mindig hittem a jóban. Vártam valamit. Tudtam, hogy jönni fog egy jobb jövő. Mondtam a fiamnak is — a gyárban dolgozik ő is — fiam tanulj, becsüld meg a munkádat, munkaszerződésodat, dolgozz becsülettel és higgj! Mindig hinni kell! Az a fontos! Hinni kell a jövőt!

Jani beszélt az öreg ötvenöt év után, amikor kilépett a tényleges dolgozók sorából, hogy nyugodt, megérdemelt pihenését élvezze. Úr nem maradt utána. Helyébe lép egy másik munkásember. A sor felzárkózik és továbbhalad a jövő felé. De útja csak akkor lesz eredményes, ha Szepest Jani bácsitól tanul munkás-hűséget és füllebe csengnek az ő szavai: „dolgozz becsülettel és hidd a jövőt!”...

N. ADORJÁN ARANKA

A bükki barlangok mélyén

A TTIT Borsod megyei szervezeteinek földrajz-geológiai szakosztálya és a Magyar Földrajzi Társaság miskolci osztálya április 29-én (kedden) este 7 órai kezdettel nagyszabású barlangos-klubest rendez az Ertel-miségi Klubban (Miskolc, Széchenyi-utca 16). A klubest célja a Bükki-hegység legszebb és legnevezetesebb barlangjainak ismertetése (szép vetítékek és rajzok kíséretében), továbbá a Bükiben folyó barlangkutatás legújabb eredményeinek publikálása. E célkitűzéseknek megfelelően a klubest keretében két előadást tartanak. Az első előadást Borbély Sándor hidrológus, a miskolci barlang-

kutatók vezetője tartja »A Bükki-hegység barlangjai« címmel. Utána Láhner Olivér geológus, barlangkutató »A barlangok mélyén« címmel tart beszámolókat kutatási elményeiről, izgalmas földalatti kalandjairól. Az előadások szünetében kerül árusításra Kuchta Gyula miskolci barlangkutató »Ismerjük meg a barlangokat« című, most megjelent könyve. A klubest külön érdekessége lesz, hogy az ott megvásárolt könyveket a szerző dedikálja.

A miskolci barlangkutatók reprezentatív klubestjére minden tagtársat, földrajztanárt, geológust, barlangkutatót és minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

Látogatás a lelki egészségügyi kiállításon

GYERMEKEINK BOLDOGABB JÖVŐJÉRT harcoló plakátkiállítás nyílt meg vasárnap a TTIT Széchenyi u. 16. sz. alatti klubhelyiség termében. A kiállítás anyaga szokatlan, új. Szülőkhöz, pedagógusokhoz, orvosokhoz szól. Nemes törekvése, hogy általa bevilágítson a gyermek lelkébe és így jobban megismerve gyermeküket, kevesebb fáradtsággal, kevesebb bosszúsággal, de több sikerrel nevelhessük.

Sok olyan kérdésre ad feleletet a plakát tömör, világos, egyszerű és gyorsan felfogható nyelvén, mely előtt nem csak a szülők, de gyakran a pedagógusok is táncstalanul állnak.

Például gyermekünk hanyagul tanul, hazudik, elcsavarog, visszafelével, ideges, alaptalanul fél, vagy bizony van ilyen — lop. De látnak olyan plakátot is, mely a fogyatékos gyermek problémájával foglalkozik. És ezeknek a plakátoknak az aktualitását az a megdöbbentő tény adja meg, — mint azt Dr. Schnell János ideggyógyász, a városunkban rendezett Ideggyógyászati Hét előadójától megtudtuk, — hogy míg a fertőző betegségek a testi higiénia és gyógyszeres kezelésével következőben visszaszorultak, addig nem csak a súlyos elme- és idegbetegségek száma mutat megdöbbentő emelkedést, de a szociál-abnormálisok, a nyugtalanok, a rendbontók, a munkakerülők, az életuntak, öngyilkosok, züllötték, destruktörök, alkoholisták száma félelmetesen megnövekedett. Mi ennek az okozója?

A KÉT VILÁGHABORÚ, a főbb mint egy évtizede dúló idegháború. Csoda-e, ha ebben a nyugtalan, viharos korban született gyermekekkel baj van? Felfigyeltek erre a világ orvosai és tudósai, azért a geofizikai év után 1960-ban megrendezik az ideg- és elmebetegségek elleni harcot. Mint sötét felhő árnyasítja el földünket az elme- és idegbetegségeket okozó lelki baktérium — mondja a plakátok kidolgozója és festője, Tamás Lajos gyógykezelőpedagógiai tanár, festőművész. Elmondja még a tanár-festőművész, hogy Dr. Schnell ideggyógyász irányítása mellett már — 7 évi megszakítással — vagy két évtizede küzd ezen a téren ötleteivel és eseteivel.

MISKOLC VÁROS KULTURÁLIS VEZETŐI, így a TTIT, kezdeményező lépést tett, amikor megrendezte az ideg- és elmeegészségügyi hetet és sok biztatást, erőt kaptunk a város közönségétől további harcunkhoz. Ilyen lelkesedés kísérte az ország több nagy városában rendezett kiállításunkat is, sőt ez az anyag szerepelt nagy sikerrel az 1948. évben rendezett Dunavölgyi Gyermekhet kiállításán és eljutott Prágába is, ahol az igényes cseh közönségnek annyira megnyerte érdeklődését, hogy Csehszlovákia még két nagy városába hívtak meg bennünket. A kiállítás asztalán fekszik egy emlékkönyv. Ebből írják a látogatók észrevételeiket. A biztató sorok mind azzal végződnek, hogy miért, nem sokszorosítottjuk ezeket, hogy mind több szülő láthassa és tanulhasson belőle.

Miért nem?

Ha ezektől a lelkes kérdezőktől függne, akkor már régen nem lenne ez kérdés;

Tanácsadás GAZDÁKNAK

A gyomirtás legbiztosabb módszere

NEM TUDJUK PONTOSAN hány száz évvel ezelőtt vált szőlősmondássá a »gyomot irtani kell« — mondatcska, amelyet ma képletesen az élet, a munka számos területén alkalmazunk. Az azonban bizonyos, hogy a falu népe alkalmazta először. Az ő ajkukról vált hagyományyá. A gyom — különösen a kalászosok között élősködő — egyformán komoly gondot és komoly károkat okoz a kistermelő és nagyüzemi gazdaságokban egyaránt, illetve: gondot okozott egészen a legutóbbi esztendőig — máig. A kapások gyomtalánítása ma már a sorközi művelés folytán aránylag könnyen elvégezhető. A kalászosok gyomtalánítása azonban acépi erővel nem végezhető. Elegendő kézi munkaerő pedig sem a kisparaszti, sem a nagyüzemi gazdaságokban nem áll rendelkezésre.

Ezért kutatnak, kísérleteznek már évtizedek óta, de különösen a legutóbbi években a mezőgazdasági tudomány, az agrotechnika és biológia művelői, kutatói olyan segítőeszköz után, amely megoldja a mezőgazdaság egyik igen nagy problémáját, a gyomirtást. Gépre itt gondolni sem lehetett, hiszen olyan gépet lehetetlen szerkeszteni, amely kiválogatja és elpusztítja a gyomot, a gép többet ártana a veteménynek, mint használna. Ezért terelődött a figyelem — egyoldalúan — valamilyen vegyszeres megoldás felé. Olyan vegyszer felé, amely szelektáló hatású, tehát nem árt a kalászosnak, a kultúrnövénynek, de elpusztítja a gyomot. Végül is a tudományos kutatók fáradozását ezúttal is siker koronázta.

Az eredményt hozó kutatás abból a gondolatból, illetve ismeretből indult ki, hogy a legkárosabb gyomok (az acat, repce, repcsényretek, folyók) kétszikű növények, míg a kalászosok és több fűfajta csak egyszikűek. Olyan vegyszert kellett tehát létrehozni, amely akár mint méreg, akár mint másként ható anyag árt a kétszikű növényeknek, illetve gyomoknak, — de nem árt az illető kultúrnövénynek.

Általában kétféle gyomirtószert használnak. Az egyik, mint méreg hat a gyomra, a másik pedig igen erős hormonhatásúval fogva olyan gyors fejlődésnek indítja a gyomot, hogy az gyökereinek tartalék tápanyagait is kénytelen néhány óra leforgása alatt felhasználni. Így azután a növény hamarosan összezsugorodik, elpusztul. Ilyen hormonhatású gyomirtószert a nálunk gyártott és mind sikeresebben alkalmazott »Dikonirt« nevű vegyszer is.

Számos egyéni gazda, termelőszövetkezet és állami gazdaság tapasztalta már, hogy a DIKONIRT alkal-

mazása következtében 2—3 mázsa-
val magasabb volt a kalászosok terméshozama holdanként. Természetesen akkor, ha a vegyszert megfelelő módon és időben, szakszerűen alkalmazták.

A GABONAFÉLÉK vegyszeres gyomirtását a bokrosodás teljében, — tehát leginkább április 20—május 20 közötti időszakban — kell elvégezni. A feltételek — és ezek döntő feltételek: szálszemes, 16 Celsius foknál magasabb száraz idő. Alacsonyabb hőmérséklet esetén a hatás csökken. Az eső pedig, mivel lemosa a növényre rápermetezett vegyszert, még inkább csökkenti a sikert. Egy kataszteri hold kalászos lepermetezéséhez özi kalászosoknál 1 kilótól—1,20 kilóig, tavasziaknál 0,80 kilogramm vegyszerre van szükség. A permetezés egyszerű házi kis permetezőgéppel is elvégezhető.

A permetlé elkészítésének módja egyszerű. A vegyszert előbb kevés vízben feloldjuk, majd azt — egy holdhoz mért mennyiséget érve — 300—350 liter vízben elkeverjük. Ez a vízmennyiség egy kataszteri holdra elegendő.

Ha mind a vegyszer, mind az időjárás körülmények megfelelnek a követelményeknek, akkor a permetezés után nyolc-tíz órával a gyom lassan sorvadásnak indul. Az acat levelei ezüstszínű hatlapjakkal felfelé fordulnak, a vadrepce szágörbülés és levélsavardás lép fel. Két-három nap múlva pedig a gyomok könnyen kihúzhatók és gyökérük már teljesen korhadt.

A DIKONIRT, illetve a gyomirtó vegyszerek csak kimondottan a tisztán vetett kalászosveteményekre alkalmazhatók. Tehát löherére, lucernára felülvetett kalászos permetezni nem szabad, mert a vegyszer a pillangósokra ártalmas, azokat elpusztítja.

A vegyszeres gyomirtás alkalmazása éppen eredményessége miatt ma már egyre elterjedtebb, s bizonyos, hogy — ha a helyes alkalmazását mindenki elsajátítja — néhány év múlva nem lesz egyetlen olyan gazda, termelőszövetkezet, nagyüzemi gazdaság, amely a magasabb termés-hozam érdekében ne alkalmazná.

Szólni kell még az utóbbi években túlságosan elgyomosodott legelők gyomtalánításáról. A közéleti legelőbiztonságok egyre több gondot fordítanak erre, hiszen a tiszta legelő egyik igen fontos feltétele a szarvasmarhatenyésztésnek... A DIKONIRT, illetve a nem mérgező hatású más gyomirtószerek a legelők gyomtalánítására is kiválóan alkalmasak. S a gyomtalánítást szakszerűen, teljesen veszélymentesen, a lehető legkedvezményesebb áron elvégzi a Növényvédő Állomás.

(barcsa)

Szerkesztői üzenetek

Békekölsön jelgére üzenjük. Sajnos, köcsönt — mint leveleiben is írja, az OTP csak reákvitűl estekben — születés, halál, házasság — ad, a kötvény összegeket bizonyos százalékot. Megértjük, hogy ez az anyagi helyzet, a úgy látjuk, hogy csakis egyetlen megoldás van, hogy elhelyezkedjék dolgozni.

Ezúton mondunk köszönetet azoknak az alacsony szülőknél és a szülői munkaközösség tagjainak, akik a tisztasági hónap keretében öt tantermet minden anyagi támogatás nélkül kimeszelték, s ragyogó tisztává tették. Odaadó lelkes munkájuk követésre méltó, hiszen gyermekeinkről, azok egészségéről van szó.

Tanyi Gyula Melytúr Vállalat putnoki üzemi vezetője. A kért lapellátásokat szerkesztőségünk nem tudja megküldeni, mivel a hírlapterjesztés a posta foglalkozik.

Takács Hona Rudabánya. Munkácsy u. 18. sz. Csak azt tudjuk tanácsolni, hogy személyesen jöjjen be Miskolcra, mivel menyasszonyi ruha kölcsönzéssel csak magánosok foglalkoznak. Bizonyára nem ütközik majd különösebb nehézségbe, hogy megfelelő ruhát találjon.

Szűcs József és Bares István Szerencsén. A megyei Fűszer és Edességkereskedelmi Vállalat értesítése alapján április 18-án átutaltak ledolgozott munkabéreküket, reméljük azóta már meg is kapták, s ügyük elintézését nyert.

Pető János Mezőkövesd. Ügyet eldönteni csak a vállalat tudja, ha a vezetőség nem tud határozott választ adni, úgy forduljon a vállalat egyeztető bizottságához.

Nagy Istvánné Miskolc. Megkaptuk levelet, sajnos azonban nem tudunk semmit tenni az illető lakásügyével kapcsolatban. Összintén megírjuk, nem is értjük egészen tisztán a problémát, mint írja, tíz-negyzeten laknak egy szobában, 6-7 nő. Nem írja azonban meg, hogy kik ezek, a családhoz tartoznak-e? Csak a tanács tud határozott intézkedést hozni az ügyben.

Özv. Ragályi Istvánné, Abaujszántó. A megyei bírósági végrehajtó iroda értesítése alapján körülbelül 2-3 héten belül a pénzt meg fogja kapni.

Milliczki Istvánné Szerencsén. Tanácsoljuk, hogy problémájával keresse fel a tanács illetékes osztályát, ahol választ kap arra, miként járjon el az ügyben.

Huba István DVTK sakkszakosztály vezető. Beküldött cikkeket később kaptuk meg, ezért nem került leközölnre. Kérjük, más-kor időben küldje be cikkeket, hogy azt közölhessük.

K. P. Hámor, Súrgetésünkre a III. kerületi tanács közölte szerkesztőségünkkel, hogy még március 19-én választ küldött a levélre, mely ügylátszik, elkerülte figyelmünket. Valószínűleg a III. kerületi tanács, hogy a nyugdíj felemelésében csak az SZTK részesítené nem képes, csak esetleg időközbenként tud bizonyos összeget kiutalni részére. A hámori tanácskirendeltség vezetője ígéretet tett arra, hogy amennyiben nyáron hajlandó parkorkezt vállalni, hogy pár hónapra alkalmazni fogják.

„Tudni szeretném” jelgére. Mód és lehetőség van arra, hogy unokatestvérek is összeházasodjanak, azonban engedély kell hozzá, amelyet az illetékes tanács anyakönyvi hivatala ad. Kérjük, keressék fel a tanácsot, ahol részletes és pontos választ kapnak problémáikra.

K. J. Miskolc. Valószínűleg tévedett a kalauz, amikor Tanácsháztól a Stadionig 2 forintos jegyet váltott, mivel az utóbbi időben a viteldjái ára semmilyen útvonalon nem emelkedett. A reklámait sportcikkkel kapcsolatban igaza van.

Videkiek figyelem

Rossz időját visszautazásáig még aznap 6 hónapos garanciával megjavítja a Miskolci Villamosipari Ktsz. II. sz. gyors-szervice. Miskolc, Ady Endre u. 16. sz. A Béke-tér sarkán. Telefon: 15-658.

Belterjességet a marxizmus-leninizmus klasszikusai, az egy terület-egységre (például egy kat. holdra) fordított élő- és holt-munka nagyságát értik. Az élő- és holt-munka ráfordítások — alakjukat illetően — igen különfélék lehetnek (mezőgazdasági munkák és eszközök, stb.), de tartalmilag mind a kapitalizmusban, mind a szocializmusban egyformák. A belterjesség technikai oldalát tekintve, mindkét társadalmi rendszerben azonos, haladó jelenség, amely a termelés színvonalának emelkedésével együtt jár. Társadalmi oldalát tekintve viszont gyökerében eltérő!

A kapitalizmusban az élő- és holt-munka ráfordítások tökébefektetés jellegűek. (Marx: „A kapitalista belterjesség azonos a terület-egységre jutó tökébefektetéssel.”) Ezek a ráfordítások végeredményben a kapitalista gazdálkodás alapvető célját, a tőkésök profitigényének kielégítését szolgálják... A szocializmusban

Egyenes úton

A Szovjetunió nálunk járt kormányküldöttsége, élén Hruscsov elvtárral, elismerően nyilatkozott arról az útról, amelyen elindultunk és járunk. A megtekintett termelőszövetkezetekben azt a tapasztalatot szűrték le — és ezt azóta már odahaza is elmondották —, hogy a magyar mezőgazdaság előtt soha nem látott fejlődés áll: a termelőszövetkezet nagyüzemi gazdálkodás megteremtésével felzárkózatlanul előrehaladt iparunk, kereskedelmünk mögé és közös összefogással a rendelkezésünkre álló természetadta lehetőségekkel, a tudomány és technika vívmányainak felhasználásával jómódú, gazdag Magyarországot teremthetünk.

És teremtünk is!

Ónodvári Miklós